

εὐρείας χώρας ἐκτεινομένης ἐπὶ τῆς Ἀνατολικῆς ὕψους τοῦ Εὐξεινίου Πόντου μέχρι τοῦ Κουβάν καὶ τῶν Καυκασίων ὀρέων.

Οἱ Χαζάροι, λέγει ὁ Ἴβν-Χαουκάλ, οὐδαμῶς ὁμοιάζουσι πρὸς τοὺς Τούρκους ἔχοντες τρίχας μελαίνας. Ὑφίστανται μεταξύ αὐτῶν δύο φυλαὶ ὧν ἡ μὲν φέρει τὸ ὄνομα Καρά-Χαζάρ, ἡτοὶ Μέλανες Χαζάροι· ἔχουσα τὸ χρῶμα φαιὸν καὶ μεγίστην ἀναλογίαν πρὸς τοὺς Ἰνδοὺς, ἡ δ' ἑτέρα τὸ τῶν Λευκῶν Χαζάρων, ἐν ᾗ ἀναφαίνονται κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον ὀρθαῖαι μορφαί. Οἱ Χαζάροι ἤμιστα ἐπεδίδοντο εἰς τὴν Γεωργίαν διάγοντες βίον νομαδικὸν μεταβαίνοντες τῆδε κλίσει δια τῶν ἀμαξῶν των, ὡς οἱ ἀμαξοβάται Σκύθαι καὶ κατοικοῦντες ὑπὸ σκητῆς ἢ Kibitkas κατὰ τὸν τρόπον τῶν Κελμίκων. Ἄλλως τε καὶ ἡ χώρα αὐτῶν σμικρὸν συνετέλει εἰς τὴν τῆς γεωργίας ἀνάπτυξιν. Ὁ Ἴβν-Χαουκάλ λέγει ὅτι οὐδὲν παρήγε καὶ ὅτι ἄπικτα τὰ παρ' αὐτοῖς καταναλισκόμενα ἐμπορεύματα εἰσι ἄλευρα, μέλι, κηρὸς, μέλιτωαί κτλ. μετεφέροντο ἐκ τῆς ἄλλοδαπῆς. Ὁ Ἴβν-Φοζλάν διαβεβαίει ἐν τούτοις ὅτι τὰ περίξ τῆς πόλεως Ἐτέλ (Βελενδζάρ) ἦσαν καλλιερρημένα κατὰ ἐπτὰ πικρασσάγων μῆκος καὶ ὅτι οἱ Χαζάροι μετέφερον τὰς συγκομιδὰς αὐτῶν εἰς λέμβων ἐπὶ τοῦ Βόλγα ἢ δι' ἀμαξῶν ἐπὶ τῶν στεπεῶν. Οἱ Χαζάροι ἐδιδάχθησαν παρὰ τῶν Ἑλλήνων τὴν τέχνην τοῦ οἰκοδομεῖν (1) οὐδὲν ἄμοιροι ὄντες καὶ τῆς τέχνης τοῦ ναυπηγεῖν. Κατὰ τὸν Rotocki, ἀπόγονοι τῶν Χαζάρων ὁμιλοῦντες τὴν διὰλεκτον τὴν κελουμένην Κορμίν κατοικοῦσιν εἰσέτι μεταξύ Λεβένδ καὶ Τερέκ.

(Μελέτη τοῦ δικτήμου Γάλλου Ἀσιολόγου Alfred Maury).

Σ. Σ. ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗΣ

(1) Karazin, Histoire de la Russie, traduct. française, tome I, p. 120.